

Bestanden af Sule *Sula bassana* på Mykineshólmur 1972

Af

BERGUR OLSEN og MICHAEL PERMIN

(With an English summary: *The Population of Gannet Sula bassana on Mykineshólmur, 1972*)

I forbindelse med optællingen af Lomvi-erne *Uria aalge* på Færøerne i 1972, blev kolonien af Sule *Sula bassana* på Mykineshólmur og Mykines optalt. Optællingen er foretaget dels ud fra fotos taget med et særligt flykamera den 15.6. kl. 14 fra helikopter, dels fra båd og fra land i primo juli. Koloniens placering ses på fig. 1.

Færøernes Kommando takkes for helikopterflyvningen, Det færøske Lagting samt Dansk-Færøsk Kulturfond for økonomisk støtte til fugletællingerne, og A. Nørrevang takkes for gennemlæsning af manuskriptet.

Det var ikke muligt at forstørre luftfotografierne så meget, at man med sikkerhed kunne se, om de enkelte fugle havde rede eller ej, så optællingen giver derfor kun antallet af fugle, der var i kolonien. Det var i nogle tilfælde svært at adskille fuglene fra de hvide ekskrementer, men vi har prøvet at skønne i de enkelte tilfælde. De 11 fugle på sydvestklippen (fig. 2), hvor tallet står i en cirkel, kan ikke ses på fotografierne men er fra landoptællingen. Optællingen fra båd foretoges den 3.7. kl. 14-15 i roligt vejr. Den 5.7. kl. 17 taltes fra land de fugle, der sad på Flatidrangur, Pikarsdrangur og sydvestsiden af Mykineshólmur. Resultaterne fremgår af tabel 1 og fig. 2 og 3.

Når resultaterne af tællingen fra båd afviger fra tællingen ud fra luftfotos skyldes det mest, at bådtællingen gik ret hurtigt, og at en nøjagtig tælling ikke kunne nås. Når resultaterne af tællingen fra land er lavere end tællingen ud fra luftfotos, må det skyldes, at ikke alle fuglene kunne

ses fra land. Idet antallet af tilstedeværende fugle i en koloni omfatter et varierende antal ikke-ynglende fugle (BRUN 1972), kan man ikke med sikkerhed sige, hvor mange ynglende par de ca. 3000 fugle svarer til. Vi sætter her ynglende par = besatte reder, idet det i almindelighed ikke er muligt at afgøre, om der er æg eller unger i en rede, men blot om der er udfarvede fugle ved en rede.

Iflg. BRUNS (1972) optællinger i den norske koloni Runde (2-400 besatte reder) er forholdet mellem antal fugle og antal besatte reder i gennemsnit meget nær 2 : 1. Det vil sige, at de 2982 fugle på Mykines + Mykineshólmur i 1972 svarer til ca. 1500 besatte reder. Men da kolonien

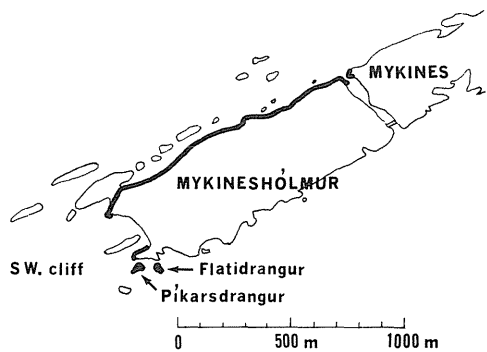

Fig. 1. Udstrækningen af sulekolonien på Mykineshólmur og Mykines 1972.

The extension of the Gannet colony on Mykineshólmur and Mykines in 1972.

Sulerne på Pikarsdrangur og Flatidrangur, Mykineshólmur (jfr. fig. 3). Foto: MP

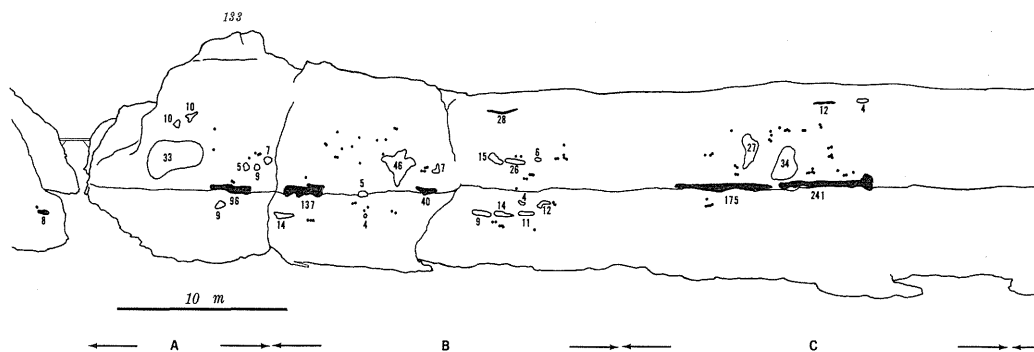

Fig. 2. Mykineshólmur og en del af Mykines set fra nord. Figuren er lavet efter luftfotos taget den 15. juni 1972 og angiver antal fugle. I de sorte områder sidder fuglene tæt sammen, mens de i de indrammede felter sidder mere spredt. De sorte punkter markerer enkelte fugle. *Mykineshólmur and part of Mykines seen from the North. The outlines are based on aerial photographs taken on 15th June, 1972, and the figures represent number of birds. In the areas of solid black the birds are standing close to each other, whereas in the framed fields they are more scattered. A black dot represents a single bird.*

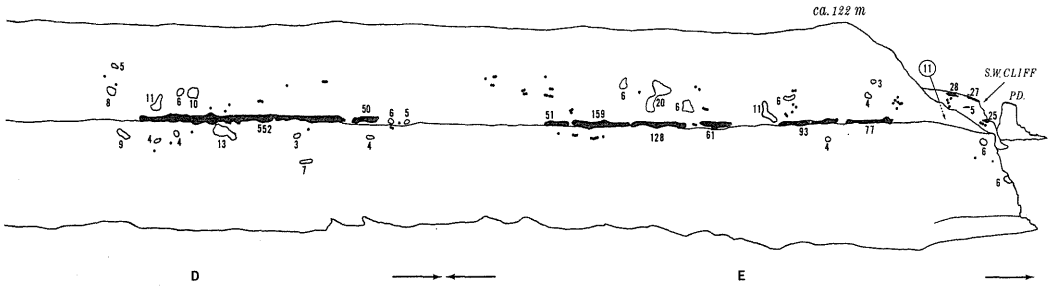
Tabel 1. Resultater fra suleoptællinger på Mykineshólmur & Mykines i juni-juli 1972. Tallene angiver antal fugle. Udstrækningen af områderne, A, B etc. fremgår af fig. 2.

The results from the counts of the Gannet population on Mykineshólmur & Mykines in June and July 1972. The figures represent numbers of birds. The extension of the areas A, B etc. appear in Fig. 2.

	<u>Fra luftfotos</u> <u>From aerial photographs</u>	<u>Fra båd</u> <u>From a boat</u>	<u>Fra land</u> <u>From land</u>
Vestlige ende af Mykines West end of Mykines	9	9	
Mykineshólmur : A	186 ¹⁾	100	
B	429	290	
C	532	470	
D	716	600	
E	693	880	
S.V. lige klippevæg S.W. cliff	103		96
Píkarsdrangur	110		96
Flatidrangur	204		195
Total	2982	Fra båd + land :	
Totals		From a boat + land :	2736

1) Tallet er et minimumstal, fordi fotografiet blev taget i en skrå vinkel. Observationer i 1973 tyder på, at fejlen har været på ca. 60 fugle.

The figure is a minimum as the photograph was taken obliquely. Observations in 1973 indicate that the error has been c. 60 birds.

på Runde er forholdsvis nyetableret og i stadig vækst, er der muligvis flere ikke-ynglende fugle til stede i denne koloni, end der er i Mykines og Mykineshólmur, i hvilket tilfælde antallet af besatte reder i den færøske koloni beregnet på denne måde bliver for lavt.

FISHER & VEVERS (1943), derimod, trækker 20% fra, når de skal finde antallet af ynglende par ud fra antallet af tilstedeværende fugle, d.v.s., at de 2982 fugle på Mykines + Mykineshólmur i 1972 svarer til ca. 2400 besatte reder.

Nørrevang oplyser (personlig medd.) tilsvarende, at han talte de fugle, der tilsyneladende havde æg, hvilket var ca. 80-85% af de tilstedeværende fugle. Dette ville give ca. 2400-2550 besatte reder 1972.

Vi kan altså kun slutte, at antal besatte reder i 1972 har været mellem 1500 og 2550.

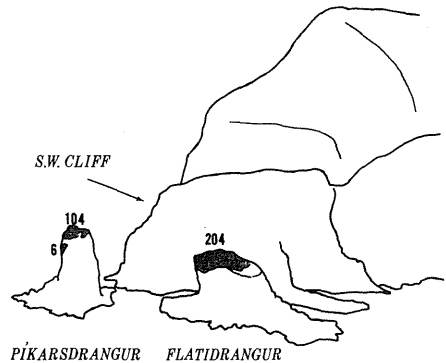

Fig. 3. Pikarsdrangur og Flatidrangur set fra syd. Figuren er lavet efter luftfotos taget den 15. juni 1972, og tallene angiver antal fugle. *Pikarsdrangur and Flatidrangur seen from the South. The outlines are based on aerial photographs taken on 15th June 1972, and the figures represent number of birds.*

Tabel 2. Tællinger af sulebstanden på Mykineshólmur & Mykines.

Counts of gannet population on Mykineshólmur & Mykines. rede (r) = nest (s), par = pair (s), besatte reder = occupied nests, fugle = birds, skøn = estimate.

		Mykines	Mykineshólmur	
VEVERS & EVANS	1937	1 rede	1615 reder	(VEVERS & EVANS 1938)
VEVERS	1938	1 par	1645 par	(FISHER & VEVERS 1943)
VEVERS & VENABLES	1939	1 "	1473 "	" " "
NØRREVANG (skøn)	1951	2 "	ca. 1800 "	(NØRREVANG 1955)
NØRREVANG 1. - 2. juni	1957	7 "	1950 "	" "
GIBBS & MAWBY 1. aug.	1966	5 besatte reder	1081 besatte reder	(GIBBS & MAWBY 1968)
OLSEN & PERMIN 15. juni	1972	9 fugle	1500 - 2550 besatte reder	

Det er umuligt med sikkerhed ud fra tallene i tabel 2 at afgøre, om kolonien har været i vækst, selvom den stadige vækst i hele sulebstanden i Nordatlanten i dette århundrede, herunder artens kolonisering af Vestnorge startende i 1946-47 (BRUN 1972), sandsynliggør dette.

Når GIBBS & MAWBY (1968) talte så relativt få besatte reder, kan det utvivlsomt delvis forklares ved, at de talte meget sent i ynglesæsonen, på et tidspunkt, hvor der har været unger i de fleste reder. På dette tidspunkt er antallet af fugle, der står ved rede uden at have yngel, muligvis mindre end tidligere på sæsonen. Yderligere talte de kun de reder, hvor de direkte så unger, eller hvor de gamle fugles adfærd tydede på, at der var unger (MAWBY i brev).

Selv om tallene varierer betydeligt, alt efter hvilken metode man har brugt, tyder de dog på, at der har været en vækst. Stigningen på selve Mykines fra 1 par i slutningen af 1930'erne til 9 fugle i 1972 (tabel 2), kan tages til indtægt for dette.

I kolonien Bass Rock ved Skotland var den årlige stigning i gennemsnit 3,4% i perioden 1949 til 1962 (NELSON 1966).

ENGLISH SUMMARY

The population of Gannet *Sula bassana* on Mykineshólmur, 1972

The Gannet *Sula bassana* colony on Mykineshólmur (Fig. 1) is the only breeding colony in the Faeroes. Counts were made from aerial photographs, and partly from a boat and from land. The figures from the aerial photographs are the most accurate ones, but it was only possible to count the number of individuals present (Table 1 and Fig. 2). Depending on the

method used for transforming number of birds into number of occupied nests (cf. FISHER & VEVERS 1943, BRUN 1972), the 2982 birds represent between 1500 and 2550 occupied nests. Earlier counts of the colony are summarised in Table 2. It is supposed that there has been an increase in the latest decades, but the differing methods used by earlier counters makes it difficult to be sure of this.

LITTERATUR

- BRUN, E. 1972: Establishment and Population Increase of the Gannet *Sula bassana* in Norway. — *Ornis Scand.* 3, 27-38.
- FISHER, J. & VEVERS, H.G. 1943: The breeding distribution, history and population of the North Atlantic gannet *Sula bassana*. Part 1. A history of the gannet's colonies and the census 1939. — *J. Anim. Ecol.* 12, 173-213.
- GIBBS, R.G. & MAWBY, P.J. 1968: Ornithological Observations in the Faeroes, 1966. — *Dansk orn. Foren. Tidsskr.* 62, 137-140.
- NELSON, J.B. 1966: Population Dynamics of the Gannet *Sula bassana* of the Bass Rock, with comparative information from other Sulidae. — *J. Anim. Ecol.* 35, 443-470.
- NØRREVANG, A. 1955: Forandringer i den færøske fugleverden i relation til klimaændringen i det nordatlantiske område. — *Dansk Orn. Foren. Tidsskr.* 49, 206-229.
- 1960: Søfuglenes udvælgelse af ynglebiotop på Mykines, Færøerne. — *Dansk Orn. Foren. Tidsskr.* 54, 9-35.
- VEVERs, H.G. & EVANS, F.C. 1938: A census of breeding Gannets *Sula bassana* on Myggenæs Holm, Faeroes. — *J. Anim. Ecol.* 7, 298-302.

Manuskriptet modtaget første gang
14. marts 1973

Forfatternes adresser:

B.O.: Helgesensgade 25, vær. 31

2100, København Ø.

M.P.: Ved Højmosen 8 - 5
2970 Hørsholm